

LBRIS

We know
books

Ionuț Gabriel Ghionea

ALEEA ȘOAPTELOR

Editura Ink Story
Pucioasa, 2024

Cuprins

Cel fără nume	pag. 9
Stăpânul	pag. 14
Ora la care păpușile dorm	pag. 19
Reduta	pag. 23
Movila	pag. 27
Campionul	pag. 31
Suflet de oțel	pag. 35
Baronul Roșu	pag. 39
Iliuță	pag. 42
Ctitorul	pag. 45
Florile nu au amintiri	pag. 49
August	pag. 53
O nouă speranță	pag. 57
Camaradul (1)	pag. 62
Camaradul (2)	pag. 68
Barbarii	pag. 73
Inventatorul	pag. 79
Vivienne	pag. 83
Supraviețuitorii	pag. 87
Fluturile roșu	pag. 93
Un vis interzis	pag. 97
Lupii	pag. 100
Aleea șoaptelor	pag. 107

Cel fără nume

Vizitiul struni caii și căruța se opri. Încet, una după alta, toate celelalte căruțe cu coviltir se opriră. Nu coborî nimeni. Doar doi-trei bărbați trecură cu un felinar și ridicară fiecare rogojină, privind înăuntru. Din când în când, un trup inert era rostogolit în praful drumului și împins cât mai departe, cu o prăjină.

Ciumați! Loviți de boala neagră, chinuiți de febră și halucinații, respinși de familii, priviți cu silă, ca pe niște condamnați la moarte, bolnavii erau aruncați din căruțe, vii sau morți, apoi convoiul își continua drumul. În fiecare zi murea cineva. Apoi, alții își descopereau semnele fatale pe corp, încercau să le ascundă două-trei zile, urmând ca la capătul puterilor și al judecății, să fie părăsiți în aceste locuri străine.

Ciuma le lovise satul cu ceva timp în urmă. Mulți au fugit în prima zi, cu toată agoniseala mărunță pe care au reușit să o înghesuie într-o căruță. Au luat drumul orașelor mari în căutarea salvării, a doctorilor, a vracilor. Au luat cu ei și bolnavii, nu au putut atunci să își părăsească copiii sau frații în casele incendiate de vecini. În timp, boala i-a măcinat aproape pe toți. Cei de azi, ultimii plecați din sat, au întâlnit pe drum căruțe răsturnate, cai epuizați de sete, muribunzi, durere. Multă durere. Au trecut mai departe și au ars totul în urma lor.

Spre seară, ajunseră la un hotar. Au privit drumurile pierdute în zare și au așteptat un semn. Cineva a

hotărât să pornească spre o mănăstire veche, construită cândva de cavalerii cruciați, în vremurile de glorie ale regelui Filip. Mănăstirea, jumătate biserică, jumătate fortăreață, i-a respins tăcută; porțile sale masive, din lemn pietrificat de ani au rămas închise și nici măcar o suflare omenească nu s-a simțit de dincolo.

Vor merge mai departe. O femeie a coborât din căruță și, cu fața acoperită de un șal negru, îi privește pe cei căzuți. Caută ceva și îngenunchează, dar nu îi atinge. Un bărbat se apropie, o ridică și o împinge spre căruță: „Lasă-l, e mort deja, nu mai poți face nimic pentru el, să mergem, nu înțelegi? Să plecăm, repede!”. „Nu, nu, nu pot... Eric e... e soțul meu, e fratele tău, cum îl poți părăsi aici? Unde este, nu îl văd?” Urcată cu greu în căruță, femeia își înăbuși plânsul în cele câteva cărpe soioase din care răsăreau mânuțele unui copil palid.

Felinarul bărbatului se retrase, rogojina coborî și femeia avu impresia că întreaga noapte se îngheșuie în inima sa. Răsufală adânc, aproape că se îneacă cu aerul rece al nopții, un nod îi urcă în piept și două lacrimi mari căzură pe fața copilului. Cineva dădu bice cailor și căruța se îndepărtă scârțâind.

Jos, la marginea drumului, printre trupurile reci, se simți o mișcare; o mână crispată și slabă se strânse în pumn, ca și cum ar fi vrut să rețină pentru încă o clipă convoiul plecat.

Nu-și aminti nimic, nici nume, nici chipuri, nici fapte. Sorbi însetat din ulcica întinsă, iar apa rece îi răcori durerea. Zăcu așa zile, poate săptămâni, văzu chipuri, umbre, auzi voci, dar nu le înțelese vorba. Visă cumplit, se trezi scaldat în sudoare, legat de pat, se zbătu și strigă nopți în șir.

Într-o zi, deschise ochii. Clipi des, pentru a se obișnui cu lumina puternică revărsată asupra sa prin

două geamuri înalte, pictate cu chipuri de îngeri. Poate că unul dintre ei se coborâse asupra sa și-l luase Dincolo. Mai târziu, primi haine și, sprijinit de un călugăr tânăr, păși în curte. Se văzu privit cu curiozitate; era înconjurat de chipuri aspre, cu bărbi dese, de ochi iscoditori. Cu toate acestea, se simți acasă, pentru că fiecare dorea să-l atingă, să-i vorbească. Cineva îi întinse mâna. Ridică mărul roșu și mușcă din el cu poftă; întregul suc dulce al fructului îi pătrunse ființa. Era din nou viu.

Rămase un timp printre ei. A aflat cum a fost găsit printre morți și cum a fost ridicat dintre ei. A fost tăiat de mai multe ori și întors pe o parte și pe alta pentru a i se scurge boala neagră din rănile adânci, apoi uns, cusut, spălat, tăiat din nou... S-a zbatut între viață și moartea din ghearele căreia a fost smuls. A fost un miracol, îngerii din fereastră i-au întins raze tămăduitoare de soare. Nu și-a amintit însă numele său. Noaptea îl fulgerau amintiri, crâmpie de gânduri și chipuri. Întindea mâna după ele să le atingă, dar în zadar. Niciun nume, niciun chip nu îi erau clare. S-a întristat și a plâns în chilia dăruită de călugări. Era un necunoscut pentru toți, chiar și pentru el.

În timp, omul fără nume s-a obișnuit cu noua sa viață. De fiecare dată când era chemat la masă sau la vreo treabă, cel care venea după el îl atinge pe umăr și, fără să rostească vreun nume, îi făcea semn să-l urmeze. Într-un târziu, l-au botezat și i-au spus Filip, după gloriosul rege al Franței, cum a ținut să îi explice starețul. Filip să fie, și-a zis în sinea lui, apoi și-a scrijelit adânc numele pe braț, cu un vîrf de cuțit, ca nu cumva să-l mai uite vreodată.

După o vreme, a plecat. Pur și simplu, într-o dimineață, tăcut, a strâns într-o cărpă la capătul unui băț câteva haine, o cruce mică din lemn, o cană, o

lingură și câteva bucăți de pâine. A pășit ușor în biserică, s-a închinat până la pământ în fața îngerilor dătători de viață, a strâns câteva mâini și a plecat. Era pentru prima dată după cine mai știe cât timp când pășea în lumea de afară. Respins cândva de această lume, acum era atras de ea. Drumul prăfuit îi păstră o vreme urmele tălpilor goale.

A cerșit pe străzi și la uși de biserică; cineva milos l-a luat pe lângă casă, a slujit ca grădinar, ca fierar, apoi ca armurier în câteva orașe, a muncit tăcut, privind fiecare zi ca pe o minune. Și-a privit de nenumărate ori brațul pe care numele Filip se distingea cu greu. Da, Filip, ca pe gloriosul rege al Franței, cum a spus cândva bunul stareț. Zâmbi.

Au trecut anii. Și-a încropit un mic atelier în orașelul de provincie din sudul regatului. Acum are casa lui, o farfurie cu merinde pe masă, o soție și un fiu. Armurier ca și el, o mândrețe de băiat, apreciat chiar de guvernator. Din mâinile lor ies cele mai aprige săbii, vârfuri de săgeți și platoșe. A fost întrebat de multe ori cine l-a învățat meșteșugul. N-a răspuns, fiindcă nu-și amintește. Cu greu, prin ceață, revede mănăstirea din care a pășit desculț, dar viu, cu ani, mulți ani în urmă. Încă își privește numele scris pe braț. Aproape că s-a șters sau poate că nici vederea nu îl mai ajută ca în anii tinereții.

În ușa atelierului său se oprește multă lume, unii caută o lamă ascuțită, alții vin să ceară un sfat sau de pomană. Le întinde tuturor o mână de ajutor, vorbește cu ei. Mulți îl cunosc și îi știu și defectul că uită repede, dar îl acceptă așa cum este. Toți șoptesc că a avut viață grea, dar nimeni nu îi știe povestea adevărată.

Sunt și alții ca el, care deseori vorbesc lucruri fără sens. Mai zilele trecute, o bătrână gârbovită și uscată

i s-a oprit în prag și a întins mâna a pomană. A primit ceva, dar nu a plecat, fixându-l cu privirea pe armurierul bătrân. „Eric? Tu ești? Mă mai știi? Doamne, ești viu? Au trecut așa de mulți ani...” Pe jumătate întors către ea, ațâțând focul în vatră, bătrânul îi răspunde: „Eric... Nu, nu sunt eu, ai vedenii, femeie, eu sunt Filip, da, Filip, numit așa după gloriosul nostru rege din vechime”.

Bătrâna, respinsă, se retrase, își acoperi fața cu un șal negru și se îndepărtă, murmurând cuvinte de neînțeles; un nod i se ridică în gât și simți ca atunci, demult, când noaptea aceea rece s-a înghesuit în inima sa.

Stăpânul

Căruța hurducăi pe drumul desfundat și prăfuit. Încă puțin. Clătinat și zdruncinat de căruța strâmbă, suit pe capră, cu hățurile calului în mâna stângă, afundat în gânduri, Ion privi orizontul. În curând, avea să se însereze. Dădu un imbold scurt animalului, trebuia să ajungă până la intrarea în noapte. Obosit și însetat, calul își târa greu copitele prin praful gros și uscat al uliței. „Hai, mă, hai, nu mai avem mult, hai...”

Un câine sări dintr-o curte lătrând căruța sărăcăcioasă, cu coviltir peticit și decolorat. Fără să îi acorde vreo atenție, om și animal trecură mai departe. Lătratul câinelui rămase undeva în urmă; ultimele case ale satului începură să-și depene pereții scorojiți, gardurile rupte. Câțiva copii despuiți și murdari alergară să atingă măștile hidoase, atârinate de coviltir. Încă puțin și ajung, da, e chiar acolo, pe dealul acela. Și este încă lumină, e bine.

Ion închise ochii obosit și lăsă hățurile din mână; calul aproape că știa drumul, deși era prima oară când ajungeau prin aceste locuri uitate de lume. Îl cuprinse o moleșeală dulce, ca o beție, ca o vrajă cu mii de fire invizibile.

De azi-dimineață, era afundat în gânduri; întreaga sa viață i se perindase pe dinaintea ochilor. Aproape că a pierdut noțiunea timpului, deși amintirile vii și adesea dureroase l-au făcut să trăiască din nou clipe amestecate și tulburi din viața sa tumultuoasă. Mereu

pe drumuri, prin târguri, jucând pe podelele de lemn slinos ale cărciumilor din marginea Bucureștiului, Târgoviștei și Brașovului. Dar cine să le mai știe? Câți ani au trecut, cine își mai amintește de început? El... ei bine, el nici nu mai știe câți ani are. Și dacă ar ști, la ce ar conta? Nu l-ar face nici mai frumos, nici mai bogat și nici mai sătul. Mai important e să știe când va ploua sau care sunt drumurile călcate de lupi sau de tâlhari, decât un număr de ani adunați acolo...

Își amintise bine de ziua în care Stancu a venit la ei la poartă și a vorbit cu mamă-sa. Pe atunci, el, Ion, era doar un copil de 5-6 ani; mama i-a chemat pe toți, i-a înșirat unul lângă altul și i-a spus bărbatului: „Alege-ți unul, doar unul pot să îți dau...”. Ei, copiii, se înghionteau, frați de vârste diferite, râdeau fericiți de ziua aceea însorită de septembrie și scoteau pe ascuns limba la străinul înalt și uscățiv. Da, parcă era în septembrie, Stancu se plimbase de câteva ori prin fața lor, îi măsurase cu privirea și murmurase ca pentru sine „...Un băiat, da, un băiat vreau, nu îi pot deosebi, sunt la fel de zdrențăroși și slabi...”. Copilul simțise o mână aspră pe umăr; Stancu îi ridicase bărbia cu nuiaua biciului și-l privise în ochi: „Cum te cheamă băiete?”. Rușinat, copilul abia îngăimă: „Ion, Ion nene...”. „Bine, pe asta îl iau, hai femeie, pregătește-i bocceluța, dacă ai să-i dai una, dacă nu, gata, îl iau așa, găsesc eu ceva să-l îmbrac.”

În primele clipe, copilul de atunci nu înțeleșese, deși acum totul era așa de limpede. De la uimire la disperare și apoi la deznădejde, aceste stări trecuseră rapid prin inima și sufletul aceluia băiețel slab și timid de altădată. Imaginea celor câțiva gologani aruncați în palma mamei și ultimele sale cuvinte i-au rămas pentru totdeauna săpate adânc în minte: „Să fii cuminte, Ionică,

să îl asculte, nu-i mai spune nene, de azi e stăpânul tău, el te va crește, îți va da de dormit și de mâncare, să mergi cu el și să nu-i ieși din vorbă...”

Primele zile după plecare au fost cele mai grele, Stancu l-a pus să învețe câteva cântece, să joace, să arunce bilele și să le prindă cu ochii închiși, să mâne caii căruței, să pregătească terciul de mămligă, să aprindă focul, să întindă mâna milog în ușa bisericilor...

Au colindat toată țara, au trecut munți și râuri învolburate, au văzut marea, au mâncat când au avut ce și au răbdat când nimeni nu s-a milostivit cu ei, au bătut drumuri crăpate de secetă și au cerut apă pe la casele creștinilor. Unii s-au îndurat și i-au primit câteva zile, apoi au plecat mai departe. Au răzbit frigul și zilele toride de vară împreună – Stancu, el și caii. Din când în când, câte un câine pribeag se aciua pe lângă căruța lor și pleca atunci când de la masa oamenilor nu rămânea nicio firimitură și pentru el.

Stancu nu l-a bătut niciodată și l-a învățat din toate câte ceva. El a fost cel care i-a pus prima mască pe față și i-a deslușit meșteșugul jocului păpușilor din cârpe, legate cu sfori de mâini și de picioare. Au câștigat bani buni din asta, prostimea se aduna la bâlciurile de duminică și privea cu nesaț priceperea copilului, asculta cu plăcere glasul lui subțirel și dulce. Mai întotdeauna, desaga stăpânului se umplea cu mâncarea adusă de femeile miloase copilului cu ochi albaștri. Și apoi o împărțeau.

Au trecut anii, copilul de odinioară a crescut, a devenit un bărbat puternic, mândria lui Stancu. Nu i-a ieșit niciodată din vorbă, l-a ascultat și l-a iubit ca pe tatăl pe care nu-l avusese acasă. Ion a încercat în câteva rânduri să aducă vorba că dorește să-și vadă mama, frații, dar Stancu i-o tăiașe scurt: „La ce bun să

ne întoarcem? Ce să vezi? O bătrână scofâlcită, săracă și plină de griji? Eu sunt familia ta, eu te-am purtat cu mine, eu te-am învățat tot, ești al meu. Cei de acasă ar vrea doar banii tăi, nu pe tine, tu nu le mai aparții...”. De fiecare dată, Ion plecase privirea: „Da, stăpâne...”. Își dăduse singur seama, peste ani, că mama îl vânduse pentru câțiva bani și că toată viața sa și-o petrecuse alături de omul acesta. Și, într-un fel, îi datora viața.

Dorit de femei și invidiat de bărbați, un munte de om, blând și cuviincios cu toți, prieteni sau străini, Ion asculta și acum de Stancu, ale cărui tinereți apuseseră demult. Aproape orb, slab și lipsit de puteri, Stancu era doar o umbră a ceea ce fusese cândva: stăpânul unui băiat luat de lângă ai lui. O vreme, nu s-a mai dat jos din căruță, apoi nu a mai mâncat nimic; cerea doar apă din când în când. Ion a văzut toți doctorii și vracii târgurilor în căutarea unui leac care să-i redea bătrânului puterea. În zadar... Stancu se topea câte puțin în fiecare zi. Până azi.

„Băietе, eu sunt gata, plec...” Ion deschise gura să se împotrivească, dar Stancu continuă răgușit: „Te-am crescut cum am putut eu mai bine, tot ce am va fi al tău: căruța, calul ăsta olog care ne-a mai rămas, măștile, păpușile... Nu îți pot lăsa mai mult, am aici doar câțiva bănuți adunați în zilele bune, fă-ți un rost, găsește-ți o femeie, nu rămâne un hoinar ca mine...” Stancu desfăcu de la piept un batistă înnodată, din care se rostogoliră în palma lui Ion câteva monede din aur.

Au ajuns; Ion trase hățurile și căruța opri într-o rână. Bărbatul sări de pe capră și trase cu grijă din spatele coviltirului un cearceaf cu un trup moale și slab, o umbră. O lacrimă amară se scurse pe obrazul ars de soare și prăfuit. Azi e ziua în care își va îngropa tatăl.

Mai târziu, poate o săptămână sau două din acea